LÄNSRÄTTEN I STOCKHOLMS LÄN
Allmänna avdelningen

DOM
2010-01-19
Meddelad i Stockholm

Mål nr
24947-09
Enhet 13

SÖKANDE
Health Solutions Svenska AB, 502062-5223
Götgatan 48
118 26 Stockholm

Ombud: Advokat Jerker Alm/Jur. kand. Richard Vernet
Advokatfirman Vinge KB
Box 1064
251 10 Helsingborg

MOTPART
Karolinska Universitetssjukhuset,
Upphandlingssektionen NS3
171 76 Stockholm

Ombud: Advokat Johan Palmgren/Jur kand. Jenny Bengtsson
Ramberg Advokater AB
Box 7531
103 93 Stockholm

SAKEN
Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

Länsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Länsrättens interimistiska beslut den 4 december 2009 att upphandlingen tills vidare inte får avslutas upphör därmed att gälla.

Postadress 115 76 Stockholm
Besöksadress Tegeluddsvägen 1
Telefon 08-561 680 00
Telefax 08-561 680 01
E-post: lansrattenistockholm@dom.se
Expeditionstid måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Karolinska Universitetssjukhuset (Karolinska) har genomfört en upphandling avseende ett IT-system omfattande elektroniska program för ordination av cytostatika. Upphandlingen har genomförts som ett öppet förfarande enligt 4 kap. 1 § LOU. Upphandlingsformen innebär att tilldelningsbeslut fattas efter utvärdering enligt de kriterier som är ställda i förfrågningsunderlaget och att anbud antas utan föregående förhandling.

Vid kvalificering av anbudsgivarna bedömdes bara en uppfylla samtliga ställda skallkrav. I tilldelningsbeslut, daterat den 26 november 2009, meddelade Karolinska att kontraktet tilldelades SYSteam Medical System AB.

Följande skall-krav i kravspecifikationen är aktuella i målet.

Punkt 1.1
Ordination. Läkemedel skall ordineras i enlighet med "Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkemedelhantering i hälso- och sjukvården" 3 kap. "Ordination av läkemedel"

Punkt 1.2.
Elektronisk signering. Ordination skall signeras elektroniskt och varje enskilt preparat skall kunna signeras var för sig.

Punkt 5.1
Signering. Sjuksköterska/läkare skall kunna signera elektroniskt vid administrering av läkemedel/start av infusion.

Punkt 5.2
Infusioner. För infusion skall tid för start och avslut av infusion kunna signeras elektroniskt.

Punkt 12.2
Anbudsgivaren skall beskriva de mekanismer för autentisering av användare som systemet kan utnyttja, samt planerad utveckling gällande sådana mekanismer.

Kravet på dosberäkning återfinns i punkt 2.3 i kravspecifikationen, vari beskrivs följande.

Systemet skall utifrån inlagda mallar beräkna doser för varje enskild substans. Doser beräknade av systemet skall ej vara bindande. Doser skall vara fasta eller kunna beräknas efter kroppsvikt, kroppsyta, ålder eller andra inlagda parametrar som tex. njurfunktion.

YRKANDEN

Health Solutions Svenska AB (Health Solutions) yrkar att länsrätten förordnar om rättelse på så vis att Karolinska förpliktas genomföra en ny utvärdering i vilken Health Solutions anbud ska ingå.

Health Solutions anför, som talan slutligen bestämts, i huvudsak följande grunder till stöd för sin talan. För att ett anbud ska utvärderas måste det uppfylla samtliga i kravspecifikationen uppställda obligatoriska krav. Bland annat har obligatoriska krav uppställts på elektronisk signering och dosberäkning. Health Solutions har inte ansetts uppfylla de obligatoriska kraven avseende elektronisk signering och dosberäkning. Health Solutions anbud uppfyller samtliga de obligatoriska krav som uppställts. Mot bakgrund härav har Karolinska felaktigt uteslutit Health Solutions från vidare deltagande i upphandlingen, dvs. Karolinska har felaktigt tillämpat de krav som man för egen del formulerat i förfrågningsunderlaget. Karolinska har därmed gjort sig skyldigt till brott mot LOU. I andra hand görs gällande att

i det fall länsrätten finner att Karolinska har tillämpat villkoren på ett korrekt sätt så är formuleringen av ifrågavarande villkor under alla förhållanden så otydliga att det föreligger ett brott mot transparensprincipen.

Karolinska bestrider Health Solutions yrkande.

Länsrätten har den 4 december 2009 interimistiskt förordnat att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

UTVECKLING AV GRUNDERNA FÖR TALAN

Krav på elektronisk signering

Health Solutions beskriver det system man offererat på följande sätt. Generellt för systemet gäller att behörigheten är knuten till olika nivåer. Beroende på vilken behörighet man har som användare så har man tillgång till olika nivåer. Ordinationer sker genom att användaren först loggar in i systemet som läkare och väljer patient dvs. denna behörighet tillkommer inte alla och envar som arbetar med systemet. Därefter ordineras läkemedel med uppgifter om namn, form, styrka, dosering och administrationssätt. Nyttjandet av varje enskilt preparat måste godkännas elektroniskt genom att rutan i kolumnen "Sign" markeras. På så sätt signeras varje preparat när ordinationen i sin helhet signeras. Vid administrering av läkemedel och vid start av infusion fylls aktuell starttid i, därefter sker signering genom markering med knappen "Signera adm.". Vid avslut av infusion fylls aktuell sluttid i varefter signering åter sker med knappen "Signera adm.".

Health Solutions anför vidare: Karolinska har ansett att den lösning som offererats av Health Solutions inte uppfyllt kravet på elektronisk signering. och har efter beslutet om uteslutning uppgett följande:

Elektronisk signering innebär att användaren i signeringsögonblicket identifierar sig genom att ange ett personligt lösenord som ska matcha den användare som är inloggad för att 100 procent säkerställa identitet och spårbarhet.

Enligt lagen om kvalificerade elektroniska signaturer (SFS 2000:832), lagens förarbeten (prop. 1999/2000:117,s.28) samt det bakomliggande EU-direktivet är det väsentliga skillnader i innebörden av elektronisk signatur och avancerad elektronisk signatur. Karolinska har tillämpat kravet på elektronisk signering i kravspecifikationen på ett sätt som frångår den legala definitionen av begreppet "elektronisk signering". Av tilldelningsbeslutet och efterföljande precisering framgår att Karolinska ansett att kravet på elektronisk signering inneburit ett krav på vad som i lag definieras som avancerad elektronisk signering. Information om att begreppet elektronisk signering, såsom det används i kravspecifikationen, ska anses ha en annan innebörd än den legala definitionen har lämnats först efter tilldelningsbeslutet. Karolinska har inte meddelat anbudsgivarna om att detta krav ska gälla istället för det ursprungliga kravet, varför denna ändring inte kan anses förenlig med principen om transparens. Kravet på avancerad elektronisk signatur kan därmed inte tillämpas. Health Solutions ska således ha uppfyllt kravet på elektronisk signatur. I det fall Karolinska inte skulle anses ha ändrat innehållet i kravspecifikationen följer ändå av principen om transparens att förfrågningsunderlaget ska vara fullständigt och tydligt så att anbudsgivare kan tolka kriterierna på samma sätt. Tillämpningen av ett obligatoriskt krav på ett sätt som frångår den legala definitionen av de begrepp man använt sig av i kravet är inte förutsebar för anbudsgivarna och kan därmed inte anses förenligt med principen om transparens. Om länsrätten kommer fram till att signeringskravet ska läsa på detta sätt så hade Health Solutions avgett ett anbud som innehållet funktionen avancerad elektronisk signering.

Karolinska bemöter det som Health Solutions anför angående elektronisk signering enligt följande. De skallkrav som avser frågan om elektronisk signering är, förutom punkterna 1.2, 5.1, 5.2 även punkterna 12.2 samt punkt 1.1. Dessa ska läsas i sitt sammanhang och går inte att läsas åtskilda från varandra. Health Solutions anbud uppfyller inte samtliga skall-krav som uppställts av Karolinska i kravspecifikationen. Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkemedelshantering i hälso- och sjukvård (SOSFS 2000:1) följer enligt 3 kap. 4 § att det genom signering ska framgå vem som har ordinerat läkemedlet. Vidare följer att sjukhuspersonal vid ordination, förskrivning och administration ska tillämpa ett system som medger spårbarhet till vem som låst anteckningen dvs. till vem som har signerat och vid vilken tidpunkt signeringen har utförts. Dessa principer bygger på en försiktighet gällande hantering av läkemedel och patientinformation. Av Socialstyrelsens föreskrifter om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården (SOSFS 2008:14) följer enligt 4 kap. 3 § att vårdgivaren ska säkerställa att det finns rutiner för signering av journalanteckningar och för bekräftelse av åtgärder som rör patientens vård och behandling. I 1 kap. 3 § definieras begreppen autentisering som kontroll av uppgiven identitet och signera som påföra signatur i syfte att styrka riktighet och säkerställa spårbarhet. I ett dokument avseende informationssäkerhet upprättat av Socialstyrelsen den 18 maj 2009 anges i punkt 1.5.4 att den elektroniska underskriften är den elektroniska motsvarigheten till en namnteckning. En elektronisk signatur innebär enligt förarbetena till lagen (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer (Signaturlagen) (prop. 1999/2000:117, s. 39) att denna inte behöver vara knuten till en fysisk person utan att det även kan vara en juridisk person varför denne kommit att benämnas utställare. Av förarbetena framgår dock att kraven på en elektronisk signatur även innefattar krav på autentisering. Om den elektroniska signaturen, som i detta fall, är avsedd för en fysisk person (en läkare) ska således den elektroniska signaturen likställas med en underskrift. Eftersom Karolinska i punkt 1.1 i kravspecifikationen ställt krav på att lä-

kemedlet ska ordineras i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter i SOSFS 2000:1 och dessa föreskrifter tydligt anger kraven för signering saknar regleringen i Signaturlagen betydelse för frågan om Health Solutions uppfyllt skall-kraven. Under alla omständigheter menar Karolinska att de skillnader som må förekomma mellan Signaturlagen och Socialstyrelsens föreskrifter inte motsäger varandra på ett sådant sätt att det påverkar kraven enligt kravspecifikationen.

Health Solutions anför bla. följande angående punkten elektronisk signering. Skall-kravet i punkt 1.1 i kravspecifikationen har inte återgetts i sin helhet. Den fullständiga lydelsen av den återgivna meningen är:

Ordination. Läkemedel skall ordineras i enlighet med "Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkemedelshantering i hälso- och sjukvården" 3 kap. "Ordination av läkemedel."

Karolinska hänvisar i sitt yttrande till Socialstyrelsens föreskrifter om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården (SOSFS 2008:14). och till en beskrivning av elektronisk signatur hämtad ur ett dokument avseende informationssäkerhet upprättat av socialstyrelsen. Det enda dokument som Karolinska har hänvisat till avseende ordinationer i kravspecifikationen är 3 kap. i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkemedelshantering i hälso- och sjukvården (SOSFS 2000:1). Vid tolkningen av begreppet elektronisk signering kan därmed inte hänvisas till de andra dokument från Socialstyrelsen som Karolinska hänvisat till. Det är, såsom Karolinska anför i sitt yttrande under punkt 4.5 korrekt att det i 3 kap. 4 § SOSFS 2000:1 anges att ordinationshandlingar ska signeras och det ska framgå vem som ordinerat respektive läkemedel. Vad Karolinska i övrigt anför under denna punkt framgår däremot inte av texten i 3 kap. SOSFS 2000:1.

Krav på dosberäkning

Health Solutions anför bl.a. följande. Health Solutions offererade modell för dosberäkning framgår av punkt 4.2.1 i anbudet. Mallar (formler) för dosberäkning läggs in av användaren. I mallen anges dosberäkning för varje enskild substans. Vid ordination genererar systemet automatiskt dosberäkning utifrån mallen som underlag men det är möjligt för ordinerande läkare att ange annan dos. Doser kan även beräknas efter kroppsvikt, kroppsyta, ålder eller annan inlagd parameter. Av tilldelningsbeslutet framgår att Health Solutions ej ansetts uppfylla kravet på dosberäkning då det "vid direkt fråga angående använda formler, framgick att man inte utvecklat detta utan ansåg att det var köparens ansvar att tillse att rätt formler användes". Såsom framgår av Health Solutions anbud innehåller det offererade systemet inte några färdiga formler för dosering. Något sådant krav kan dock inte heller utläsas ur kravspecifikationen. Punkt 2.3 avseende dosberäkning bör här läsas tillsammans med punkt 2.1 avseende mallbibliotek. Inte i någon av dessa punkter nämns att färdiga formler ska lämnas. Health Solutions har uppfattat det som att systemet ska ge den tekniska möjligheten att beräkna fram dosen utifrån olika parametrar. Health Solutions system klarar av att beräkna fram dosen utifrån olika parametrar, dvs det går att skapa formler i systemet. Exempelvis kan en formel bestå av parametrarna kroppsvikt och ålder medan en annan kan bestå av kroppsvikt, ålder och njurfunktion. Health Solutions har under anbudstiden i enlighet med de administrativa föreskrifterna ställt två frågor som berört kravet på dosberäkning. Health Solutions ställde följande frågor och fick följande svar, vilka styrker att Karolinska inte efterfrågat färdiga formler:

Fråga: Angående mallar (2.1). Förväntas leverantören bistå med mallar med färdigt innehåll till mallbiblioteket?

Svar: Nej

Fråga: Angående mallar (2.1). Om leverantören har färdiga mallar, hur påverkar det bedömningen av anbudet?

Svar: Beror på hur de är utformade, men genomslaget lär inte blir särskilt stort. Vilka poäng som är relaterade till mallarna framgår av kravspecifikationen.

Karolinska har efter tilldelningsbeslutet preciserat varför man inte ansett att Health Solutions uppfyllt kravet på dosberäkning. Health Solutions system kan göra dosberäkningar, men själva den formel och de parametrar som utmynnar i en viss mängd är något som sjukvården själv ska tillföra. I Health Solutions mall finns möjlighet att stoppa in de fakta/parametrar som krävs för att göra en beräkning. Däremot ska inte leverantören förse sjukvården med färdiga formler eftersom detta ligger i det medicinska ansvaret. Sammantaget gäller att det av Health Solutions offererade systemet uppfyller kravet på dosberäkning i kravspecifikationen. På motsvarande sätt som för kravet avseende elektronisk signering gäller att i det fall länsrätten anser att Karolinska tillämpat kravet om dosberäkning på rätt sätt så föreligger även i denna del i så fall ett brott mot transparensprincipen.

Karolinska bemöter det som Health Solutions anför angående dosberäkning enligt följande. Med mallar i punkt 2.3 i kravspecifikationen avses information om i huvudsak specifikt preparat, normaldos samt patientspecifika data. Health Solutions påstående om att det inte är leverantören som ska bistå med mallar med färdigt innehåll till mallbibiliotek är korrekt. Enligt punkt 2.3 i kravspecifikationen och det svar på frågan om mallar och mallbibiliotek som lämnades av Karolinska framgår att det system som leverantören ska tillhandahålla ska beräkna doser för varje enskild substans utifrån mallar skapade och tillhandahållna av beställaren. Leverantören ska således tillhandahålla ett system med fullständig beräkningsfunktion för doser (formel) för varje enskild substans, där systemet beräknar doser utifrån kroppsvikt, kroppsyta, ålder eller andra inlagda parametrar som t.ex.

njurfunktion. Health Solutions uppger att bolaget har uppfattat det som om systemet skulle ge tekniska möjligheter till att beräkna fram dosen utifrån olika parametrar. Det kan således konstateras att Health Solutions genom tillägget "tekniska möjligheter" själva beskrivit att dess erbjudna system inte överensstämmer med vad som uttryckligen framgår av punkten 2.3. Ordet formel har i detta sammanhang ingen annan innebörd än vad som vedertaget innefattas i ordets betydelse. En formel består av olika variabler som kan vara både bundna och obundna. En formel tillämpas sedan på olika parametrar för att kunna räkna ut rätt dos. Denna formel ska enligt skall-kravet finnas inlagd i systemet. Att det är leverantören som ska tillhandahålla ett system med bakomliggande formler är inte att likställa med att det är leverantören som har det medicinska ansvaret för att rätt dos ges till patienten. Health Solutions har varken i det skriftliga anbudet eller vid demonstrationen av systemet ens påstått att det offererade systemet uppfyllt skall-kravet i punkt 2.3. Health Solutions har istället klargjort att systemet skulle utvecklas tillsammans med Karolinska. Då Health solutions inte uppfyller skall-kravet i punkt 2.3 får detta även följdverkningar på andra skall-krav som tex punkt 2.5 i kravspecifikationen, vilket då inte heller uppfylls.

Health Solutions anför bl.a. följande. Tvärtemot vad Karolinska anför kan en sådan tillämpning av skall-kravet avseende dosberäkning inte anses klart följa av ordalydelsen. Enligt punkt 2.3 i kravspecifikationen ska systemet utifrån inlagda mallar beräkna doser för varje enskild substans. Health Solutions har tolkat detta som att formeln för beräkning av dosen är en del av den mall som ska läggas in. Health Solutions har blivit informerat om att det är beställaren som ska stå för dessa mallar, dvs bestämma och lägga in de parametrar som ska utgöra komponenterna i formeln. Karolinskas definition av mallar har inte angetts i kravspecifikationen eller någon annanstans i förfrågningsunderlaget. Det är även oklart vad innebörden av det Karolinska anför egentligen är. Vad en leverantör kan ansvara för är att

det system som levereras räknar rätt. Däremot är det inte leverantörens uppgift att komponera själva formeln. Om det ska vara A+B+C eller A+B+D som utgör formeln är beroende av olika faktorer i det specifika fallet och att dessa faktorer på ett korrekt sätt och med korrekt värde läggs in i system är ett ansvar som åvilar den medicinska personalen. Därefter, när faktorerna och värdena lagts in, ansvarar leverantören för att resultatet av beräkningen blir rätt. Health Solutions offererar ett system som möjliggör denna hantering, dvs. att man utifrån olika parametrar/värden gör en beräkning som utmynnar i en behandlingsdos. Offererat system ligger inom ramen för vad som efterfrågas. I den ordlista som ingår i förfrågningsunderlaget definieras "mall" på följande sätt: *Ett schema som beskriver förutsättningarna för hur ett enstaka eller en kombination av olika preparat skall ges till patienten. Skall vara beskrivet på ett entydigt sätt.* Av denna definition framgår inte huruvida formlerna för dosberäkning ingår i dessa mallar. Således, inte någonstans i förfrågningsunderlaget talas om "formler" och än mindre om "färdiga formler".

Karolinska anför bl.a. följande angående punkten dosberäkning. Det Health Solutions gör gällande är felaktigt. Tvärtom framgår det tydligt att det är leverantören som ska inkludera dessa formler i sin programvara. Detta kan inte förväxlas med att mallarna däremot ska tillhandahållas av Karolinska. Helat Solutions har uppgett att *"Health Solutions har tolkat detta som att formeln för beräkning av dosen är en del av den mall som ska läggas in"*. Karolinska har varit tydliga i kravspecifikationen och angett följande. *"Systemet skall utifrån inlagda mallar beräkna doser för varje enskild substans. Doser beräknade av systemet skall ej vara bindande. Doser skall vara fasta eller kunna beräknas efter kroppsvikt, kroppsyta, ålder eller andra inlagda parameter som t.ex. njurfunktion"*.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 2 § LOU föreskrivs att om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 3 kap. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkemedelshantering i hälso- och sjukvård (SOSFS 2000:1) ska det genom signering framgå vem som har ordinerat respektive läkemedel.

I 4 kap. 3 § Socialstyrelsens föreskrifter om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården (SOSFS 2008:14) föreskrivs att vårdgivaren ska säkerställa att det finns rutiner för signering av journalanteckningar och för bekräftelse av åtgärder som rör patientens vård och behandling. Enligt 1 kap. 3 § utgör autentisering kontroll av uppgiven identitet och att signera är att påföra signatur i syfte att styrka riktighet och säkerställa spårbarhet.

Länsrättens bedömning

Länsrättens prövning utifrån LOU utgör en kontroll av om det på grundval av de klagomål som sökanden har framfört i målet finns anledning att besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan

rättelse gjorts. Grund för att ingripa mot en upphandling kan föreligga om det visas att den upphandlande enheten åsidosatt kravet på affärsmässighet eller förbudet mot ovidkommande hänsyn. Prövningen kan också avse att andra gemenskapsrättsliga principer som ska beaktas vid all offentlig upphandling inte har respekterats. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot LOU.

I kravet på affärsmässighet ligger bl.a. att låta leverantörerna tävla om vem som kan anpassa sig bäst till ställda krav. Det är då viktigt att förfrågningsunderlaget har en godtagbar standard. Ett bristfälligt förfrågningsunderlag strider även mot principen om transparens (förutsebarhet och öppenhet). Begreppet affärsmässighet får ses som ett utflöde av de inom EG-rätten gällande principerna om likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet (transparens), förutsebarhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Principen om transparens innebär att upphandlingsprocessen skall kännetecknas av förutsebarhet och öppenhet. För att anbudsgivarna skall ges samma förutsättningar för anbudsgivning måste förfrågningsunderlaget vara klart och tydligt och innehålla samtliga krav på det som skall upphandlas. Ställda krav i förfrågningsunderlaget får sålunda inte ändras under upphandlingen och den upphandlande enheten får inte heller göra prövningen mot andra kriterier än de som funnits med i förfrågningsunderlag eller annons.

I kravet på affärsmässighet får anses ligga att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50).

Länsrätten har att pröva om det på grundval av vad bolaget anfört om uppfyllandet av skall-kraven finns anledning att besluta om ingripande enligt LOU. Fråga i målet är inledningsvis huruvida Health Solutions anbud uppfyller dels kravet på elektronisk signering dels kravet på dosberäkning i kravspecifikationen. Fråga i målet är även om förfrågningsunderlaget är så bristfälligt att det strider mot principen om transparens.

Elektronisk signering

Begreppen elektronisk signatur respektive avancerad eller kvalificerad elektronisk signatur definieras i förarbetena (prop.1999/2000:117) till lagen om kvalificerade elektroniska signaturer, som bygger på Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/93 EG om ett gemenskapsramverk för elektroniska signaturer, samt i SOSFS 2000:1. Enligt 3 kap. SOSFS 2000:1 ska det framgå vem som ordinerat ett läkemedel genom att läkaren signerar att så har skett. I nyssnämnda prop. anges bl.a. att en elektronisk signatur bl.a. ska säkerställa autentisering, varmed torde avses inte bara identitetskontroll av undertecknaren utan även kontroll av att innehållet inte har förvanskats. Vidare anges (sid 14) att identitetsverifieringen används bl.a. för att i efterhand kunna spåra vad någon har gjort i ett elektroniskt system. Ingen hänvisning har förvisso gjorts i förfrågningsunderlaget till vare sig lagen om kvalificerade elektroniska signaturer eller Socialstyrelsens föreskrifter om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården (SOSFS 2008:14). Socialstyrelsens föreskrifter som är bindande regler för bl.a. hälso- och sjukvården bör dock kunna användas som vägledning. Enligt SOSFS 2008:14 1 kap. 3 § utgör "autentisering" en kontroll av uppgiven identitet och att "signera" är att påföra signatur i syfte att styrka riktighet och säkerställa spårbarhet. Då det inte har visats att Health Solutions offererade system innefattar kontroll av uppgiven identitet och säkerställer spårbarhet finner domstolen att den elektroniska signeringen inte uppnår det skall-krav som följer redan av SOSFS 2000:1.

Dosberäkning

Det får anses utrett att leverantören inte ska bistå med mallar med färdigt innehåll till mallbiblioteket. Det är dock leverantören som ska utforma det system som ska ge den tekniska möjligheten att beräkna doser utifrån olika parametrar. Ordet formel kan, enligt länsrättens bedömning, inte utläsas av förfrågningsunderlaget men det framgår att "systemet ska beräkna doser". Det är ostridigt att Health Solutions offererade system inte innehåller några färdiga formler för dosering. Då upphandlingen omfattar ett elektroniskt ordinationsprogram måste det förutsättas att leverantören ska tillhandahålla de tekniska förutsättningarna för att beräkna doser. Då Health Solutions offererade system således inte överensstämmer med det skall-krav som uttryckligen anges i 2.3 är detta inte uppfyllt.

Health Solutions har slutligen anfört att begreppen "elektronisk signering" och "dosberäkning" i förfrågningsunderlaget är oklart angivna. Enligt länsrättens mening kan dock varken begreppet "elektronisk signering" eller "dosberäkning", anses så oklara att Karolinska, genom att ange dessa i förfrågningsunderlaget och tillämpa dessa i utvärderingen, kan anses ha genomfört upphandlingen i strid med principerna i LOU.

Med hänsyn till det anförda finner länsrätten att ansökan om ingripande enligt LOU ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Madeleine Benndorf
Rådman

Föredragande har varit Charlotta Aggevall.

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.**

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

DV 3109/1A • 2007-08 • Producerat av Domstolsverket